

KULTURUTSKOTTETS BETÄNKANDE 14/2010 rd

Regeringens proposition med förslag till lagar om ändring av lagen om yrkesutbildning, lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning, yrkeshögskolelagen och universitetslagen samt av 6 § i straffregisterlagen

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 5 oktober 2010 en proposition med förslag till lagar om ändring av lagen om yrkesutbildning, lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning, yrkeshögskolelagen och universitetslagen samt av 6 § i straffregisterlagen (RP 164/2010 rd) till kulturutskottet för beredning.

Motionen

— LM 114/2010 rd — Tuula Peltonen /sd m.fl.: Lag om ändring av lagen om yrkesutbildning, lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning, yrkeshögskolelagen, universitetslagen och 6 § i straffregisterlagen.

Utlåtande

I enlighet med riksdagens beslut har grundlagsutskottet lämnat utlåtande i ärendet (GrUU 60/2010 rd). Utlåtandet återges efter betänkandet.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- lagstiftningsråd Camilla Busck-Nielsen, justitieministeriet
- överdirektör Sakari Karjalainen, regeringsråd Maiju Tuominen, konsultativ tjänsteman

Jaana Walldén och programdirektör Georg Henrik Wrede, undervisnings- och kulturministeriet

- konsultativ tjänsteman Marjukka Vallimies-Patomäki, social- och hälsovårdsministeriet
- undervisningsråd Ulla Aunola, Utbildningsstyrelsen
- överinspektör Anne Tamminen-Dahlman, Dataombudsmannens byrå
- forskare Heini Kainulainen, Rättspolitiska forskningsinstitutet
- medicinalråd Pirjo Pennanen, Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården
- jurist Kimmo Lehtimäki, Polisyrkeshögskolan
- pro rektor, emeritus Riitta-Liisa Olkkonen, Tampereen ammattikorkeakoulu
- rektor Paula Tuovinen, Suomen yliopistot UNIFI ry
- studiehandledare Anna-Maria Tiainen, Rådet för Yrkeshögskolornas Rektorer ARENE
- utvecklingschef Hannele Salminen och jurist Erika Leinonen, Finlands Kommunförbund
- ombudsman Johan Hahkala, Ammattiosaamisen kehittämisyhdistys AMKE ry
- chef för teckenspråksenheten Pirkko Selin-Grönlund, De Dövas Förbund
- utvecklingschef Nina Lahtinen och specialmedarbetare Hannele Louhelainen, Undervisningssektorns Fackorganisation rf

- 1. vice talman Tiia Meuronen, Finlands Yrkesstuderandes Centralförbund - SAKKI rf
- expert Veli-Matti Taskila, Förbundet för studerandekårer vid yrkeshögskolorna i Finland rf
- ordförande Valtteri Aine, Finlands Gymnasistförbund rf
- psykolog Teemu Ollikainen, Finlands Psykologförbund
- utbildningspolitisk sekreterare Suvi Eriksson, Finlands studentkårers förbund FSS
- utbildningspolitisk sekreterare Sari Kokko och utbildningspolitisk sekreterare Liisa Murto, Handikappforum rf
- chefsöverläkare Markku Kanerva, Studenternas hälsovårdsstiftelse SHVS.

PROPOSITIONEN OCH MOTIONEN

Regeringens proposition

I denna proposition föreslås att lagen om yrkesutbildning, lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning, yrkeshögskolelagen och universitetslagen samt straffregisterlagen ändras. Syftet med propositionen är att förbättra säkerheten inom utbildningen och i arbetslivet, som följer efter utbildningen, genom att utöka utbildningsanordnarnas och högskolornas urval av metoder när det gäller olämplighets- och säkerhetsfrågor i anslutning till studerande.

Det föreslås att till utbildningslagarna fogas bestämmelser med stöd av vilka en studerandes studierätt i vissa situationer kan indras i fråga om studier som är förbundna med krav som hänför sig till minderårigas säkerhet, patient- eller kundsäkerheten eller säkerheten i trafiken. Förutsättningen för indragning ska vara att den studerande har visat sig vara uppenbart olämplig för praktiska uppgifter i anslutning till studierna eller inlärn timer i arbetet eller praktik genom att i sina studier upprepade gånger eller allvarligt äventyra en annan persons hälsa eller säkerhet eller att den studerande i fråga om hälsa och funktionsförmåga inte uppfyller kraven för att antas som studerande.

Om studierna i väsentlig utsträckning förutsätter arbete bland minderåriga ska studierätten kunna indras om den studerande har dömts till straff för en sedlighetssårande gärning, sexualbrott, ett grovt brott mot liv eller hälsa eller till narkotikabrott som inte är ringa. Den studerande ska vara skyldig att på begäran lämna in ett utdrag ur straffregistret.

Enligt propositionen ska man innan ett beslut om indragning av studierätten fattas tillsammans med den studerande utreda den studerandes möjligheter att söka sig till någon annan utbildning. Tillsammans med den studerande kan man också komma överens om att den studerande kan antas eller överflyttas till någon annan utbildning hos samma utbildningsanordnare eller högskola. I propositionen möjliggörs dessutom återställande av studierätten om skäl för indragningen inte längre föreligger.

Det föreslås att bestämmelserna om hinder för antagning som studerande preciseras i lagen om yrkesutbildning och lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning samt att motsvarande bestämmelser fogas till yrkeshögskolelagen och universitetslagen. Det föreslås också att en bestämmelse om den studerandes rätt till trygg studiemiljö fogas till högskolelagstiftningen. Det föreslås att disciplinbestämmelserna i samtliga utbildningslagar preciseras.

Det föreslås att bestämmelser om narkotikatestning av studerande intas i utbildningslagarna. En studerande ska kunna förpliktas att visa upp ett intyg över narkotikatest, om han eller hon misstänks vara påverkad av narkotika i studierelaterade praktiska uppgifter, inlärn timer i arbetet eller praktik. En förutsättning för test ska bl.a. vara att agerande under narkotikapåverkan eller narkotikaberoende allvarligt äventyrar den studerandes eller andras liv eller hälsa, säkerheten i trafiken, skyddet eller integriteten i fråga om uppgifter som skyddas av sekretessbestämmelserna eller väsentligt ökar risken för olaga

handel med och spridning av narkotika. Vägran att visa upp ett intyg över narkotikatest eller att lämna ett prov som påvisar missbruk av narkotika kan leda till disciplinära åtgärder.

Det föreslås dessutom att till lagarna fogas nödvändiga bestämmelser om förfarandet i anslutning till indragning och återställande av studierätten samt disciplin, hantering av känsliga uppgifter, rätt att få uppgifter och ändringssökande.

Dessutom föreslås att flera bestämmelser i utbildningslagarna ändras därför att undervisningsministeriet i början av maj bytte namn till undervisnings- och kulturministeriet.

Lagarna avses träda i kraft hösten 2011.

Lagmotion

LM 114/2010 rd är en parallelllagmotion till propositionen. I motionen föreslås ändringar i lagen om yrkesutbildning, yrkeshögskolelagen och universitetlagen som syftar till att trygga de grundläggande fri- och rättigheterna med avseende på hinder för antagning som studerande, grunderna för indragning av studierätt, återställande av studierätt, disciplin samt hantering av känsliga uppgifter.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Allmän motivering

Med hänvisning till propositionen och annan utredning anser utskottet att propositionen är synnerligen viktig för att trygga rätten till god och högkvalitativ service samt en trygg studiemiljö vid läroanstalter särskilt för minderåriga och klienter som befinner sig i en sårbar position.

Utskottet menar att lagstiftningen behövs eftersom det trots intagningsprocessen till utbildning och lämplighetstester i samband med den kan väljas studerande som på grund av sin attityd, sitt uppträdande eller omständigheter som hänger samman med en sjukdom kan orsaka allvarlig fara för andra. Bestämmelserna om indragning av studierätten kan bli tillämpliga om en studerande upprepade gånger uppträder så att han eller hon kan orsaka allvarlig fara för andras, eller i vissa fall sitt eget, liv, hälsa eller säkerhet. Enligt utredning till utskottet är det då i allmänhet fråga om att en studerande förlorar greppet om sin livssituation på grund av drogmissbruk eller psykisk sjukdom, vilket uppenbarar sig i samband med praktik i social- och hälsovårdsbranschen eller i arbetsuppgifter. Den studerande kan visa sig vara opålitlig, benägen att stjäla mediciner, använda droger under arbetstid eller uppträda hotfullt eller våldsamt. Alla dessa varianter äventyrar såväl klienternas som personalens hälsa. Propositionen ökar ut-

bildningsanordnarens möjligheter att ingripa. Lärarna på hälsovårdsområdet har fört fram moraliska aspekter på att inte kunna ingripa i en situation där exempelvis en ung person med tydliga tecken på läkemedels- och drogmissbruk enligt sin personliga studieplan borde praktisera på en avdelning för äldre vård och där bland annat ha hand om läkemedelsvård.

Utskottet understryker att det genom förordning noggrant ska preciseras inom vilka utbildningar bestämmelserna om indragning av studierätten kan tillämpas.

Primära och preventiva åtgärder. Kulturutskottet framhåller att det är fråga om lagstiftning som när det gäller möjligheterna att dra in studierätten sannolikt kommer att tillämpas bara i ett fåtal och endast mycket allvarliga fall när primära och preventiva åtgärder inte räcker till. Propositionen innehåller dessutom avgränsningar och berör endast några få utbildningar. Innan lagstiftningen tillämpas ska man tillsammans med den studerande, gärna multiprofessionellt, dryfta hur den studerande skulle kunna hjälpas. Det måste också övervägas om den studerande kunde ha någon nytta av hälsovårdens service och i förekommande fall anvisa honom eller henne sådan.

Utskottet har i många sammanhang lyft fram de preventiva åtgärderna som ett sätt att undvika att problemen växer. Det måste tillfullgod studiehandledning, tillgänglig studerandevård och andra stödåtgärder samt en bättre hälsovård med ökade resurser för de studerande, menar utskottet. Utskottet föreslår ett uttalande om saken (*Utskottets förslag till uttalande 1*).

Utskottet betonar att när en studerande får problem ska man i första hand anvisa denne vård och hjälp genom stödåtgärder. Förfarandet kunde motsvara det som den arbetande befolkningen har tillgång till, dvs. vid missbruksproblem ska sen studerande i första hand anvisas vård eller styras in på arbete eller studier som är lämpligare för honom eller henne.

I den ändring av ungdomslagen som trädde i kraft i början av detta år ålades kommunerna en skyldighet till mångprofessionellt myndighets-samarbete, dvs. att erbjuda väglednings- och rådgivningstjänster. Nätverket ska bl.a. främja samordningen och effekten av tjänster som erbjuds unga och aktivare anvisa unga personer dessa tjänster samt visa på möjligheten att övergå från en form av service till en annan. I arbetet deltar företrädare för undervisningsväsendet, social- och hälsovårdssektorn, ungdomsväsendet samt arbets- och polisförvaltningen, dvs. de områden som är centrala för unga personer. Nätverket platsar bra för att enligt sitt uppdrag hjälpa i synnerhet unga personer att hitta rätt bland serviceformerna. Åtgärderna stöder tidigt ingripande och möjligheterna till nyinriktning samtidigt som de motverkar den risk för utanförskap som en eventuell indragning av studierätten skulle kunna medföra. Nätverket kan likaså ge råd om åtgärder och servicekomplex som kan tillgripas för återställande av studierätten när sakkunnig-utlåtanden krävs.

Satsningar på urvalsprocessen. Det är viktigt att förbättra urvalsprocessen och lämplighetstesterna i samband med den, menar utskottet. Utifrån expertutfrågningen måste det ändå konstateras att testerna inte uppdagar alla faktorer som leder till olämplighet för vissa branscher och de förhindrar inte heller att problem uppkommer

under studietiden. Det vore ändå viktigt att kartlägga i vilka branscher bedömning av lämplighet är särskilt viktigt. Genom en tidig kartläggning i samband med urvalsprocessen kunde det vara möjligt att hänvisa icke-lämpliga sökande till en mera passande yrkesbana och därigenom spara mänskliga resurser.

Beslut om att dra in eller återställa studierätten. Enligt propositionen är det utbildningsanordnarna och universiteten som har rätt att fatta beslut om antagning som studerande och om att indra eller återställa studierätten. Den föreslagna lagstiftningen kommer att tillämpas bara i sällsynta fall. Utskottet ser det som viktigt att garantera de studerandes rättssäkerhet och en möjligast samordnad tillämpning av bestämmelserna.

Utskottet föreslår att utbildningsanordnarna, yrkeshögskolorna och universiteten fattar beslutet om att indra eller återställa studierätten, men att den första besvärinstansen ska vara en landsomfattande rättsskyddsnämnd för studerande. En lag bör stiftas om en rättsskyddsnämnd för studerande. Den viktigaste ändringen jämfört med propositionen är att besvär gällande indragning eller återställande av studierätten behandlas i en enda besvärinstans som inrättas uttryckligen för detta ändamål och som består av sakkunniga. Avsikten är att garantera de studerandes rättsskydd och skapa en enhetlig praxis i beslut om indragning eller återställande av studierätten samt att såväl yrkesutbildningen som hela utbildningen på högsta nivå inbegrips. Man kan även anta att utbildningsanordnarna och högskolorna sköter den preventiva studiehandledningen och anvisandet till hälsovård för studerande bättre om de också ansvarar för besluten om indragning och återställande av studierätten. Det här alternativ främjar också målet att även andra uppdrag i anslutning till de studerandes rättstrygghet (besvärsnämnden för studiestöd och regionalförvaltningsverkens uppgifter på detta område) senare kunde koncentreras till en och samma myndighet.

Det är en nödvändighet att regeringen följer hur lagstiftningen fungerar och vilka effekter den får. Det är i synnerhet viktigt att se om man

genom den nya rättsskyddsnämnden kan åstadkomma en enhetlig praxis vid lagtillämpningen i läroanstalterna och högskolorna så att studerandena bemöts jämlikt. Dessutom måste de studerande informeras om den nya rättsskyddsnämnden. Utskottet föreslår ett uttalande om saken (*Utskottets förslag till uttalande 2*).

Detaljmotivering

Lagförslag 1

27 a §. Hinder för antagning som studerande. Enligt propositionsmotiven handlar bestämmelsen om att en omständighet i anslutning till hälsotillståndet eller funktionsförmågan inte utgör ett hinder för antagning som studerande, om hindret kan undanröjas med rimliga åtgärder. Studierätten kan indras endast ifall en omständighet i anslutning till hälsotillståndet objektivt sett hindrar studierna och kunde äventyra andra personers säkerhet. Hindren för antagning som studerande gäller enligt propositionen endast vissa, på förordningsnivå noggrant angivna utbildningar där skyddet av andra personers hälsa och säkerhet accentueras. Grundlagsutskottet säger i sitt utlåtande att detta är i och för sig omständigheter som kan motivera särbehandling och är godtagbara med avseende på diskrimineringsförbudet i grundlagen. Grundlagsutskottet anser det vara klart att hälsotillstånd och funktionsnedsättning i vissa fall kan utgöra praktiska hinder för studier. Proportionalitetskravet innebär emellertid att bestämmelserna om hinder för antagning som studerande av dessa orsaker måste vara sådana att de inte i onödan begränsar funktionsnedsatta personers möjligheter till utbildning. Grundlagsutskottet har fäst avseende vid att hindren för antagning i 27 a § inte kopplas till säkerhetskrav som gäller studierna, utan bestämmelsen ser ut att kunna tillämpas på alla yrkesutbildningar. I detta avseende måste bestämmelsen kompletteras exempelvis med angivande av krav på säkerhet vid studierna såsom i 20 a § 1 mom. i lagförslag 3 och 37 a § 1 mom. i lagförslag 4. Detta ligger också i linje med propositionsmotiven.

Kulturutskottet föreslår att 1 mom. ändras så att det svarar mot bestämmelsens syfte. Det primära är att en omständighet i anslutning till hälsotillståndet eller funktionsförmågan inte utgör ett hinder för antagning som studerande, om hindret kan undanröjas med rimliga åtgärder. Studierätten kan indras endast ifall en omständighet i anslutning till hälsotillståndet objektivt sett hindrar studierna och kunde äventyra andra personers säkerhet.

På grund av ändringen måste också paragrafrubriken ändras.

Med hänvisning till grundlagsutskottets utlåtande konstaterar kulturutskottet att det inte nödvändigtvis innebär att en person inte lämpar sig för studier på ett visst område trots att dennes hälsotillstånd eller funktionsnedsättning i och för sig kan förhindra deltagande i exempelvis vissa praktiska uppgifter inom utbildningen. Detta bör beaktas också vid tolkningen och tillämpningen av bestämmelserna om hinder för antagning som studerande.

32 §. Indragning av studierätt. Grundlagsutskottet säger att i synnerhet de tungt vägande argumenten som gäller skydd av minderåriga talar för relativt långtgående inskränkningar i studierätten. Samtidigt måste bedömningen av om bestämmelserna är väl avvägda ske med beaktande av att indragning av studierätten innebär ett kraftigt ingrepp i den studerandes rättigheter. Därför är det viktigt att indragningen av studierätten kopplas till sådant som redan skett och till att andra människors hälsa och säkerhet äventyras allvarligt eller att det sker upprepade gånger. När det gäller frågan om bestämmelserna är proportionerliga har grundlagsutskottet noterat att de förordningsutkast som bifogats propositionen innehåller sådana examensbenämningar där en indragning av studierätten ser ut att inte längre ligga i linje med målen att trygga minderårigas säkerhet, patient- och kundsäkerhet eller trafiksäkerhet. Till dessa examina hör åtminstone yrkeshögskolornas kulturexamina och universitetens teologiexamina. Undervisnings- och kulturministeriet har tillställt kulturutskottet nya ut-

kast till preciserade förordningar som beaktar grundlagsutskottets utlåtande.

Grundlagsutskottet framhåller vidare att det bara i undantagsfall ska vara möjligt dra in någons studierätt på grund av funktionsnedsättning i de fall som avses i 32 § 1 mom. 2 punkten i lagförslag 1. Dessa punkter bör enligt utskottet kompletteras med ett uppenbarlighetskriterium eller något annat kriterium som höjer tröskeln för att studierätt ska dras in. Kulturutskottet har kompletterat 1 mom. 2 punkten med ett sådant kriterium. Utskottet har likaså preciserat bestämmelsen i 3 punkten om att skyldigheten att lämna information gäller hela ansökningsprocessen.

32 b §. Återställande av studierätt. Utskottet har kompletterat paragrafen med ett nytt 2 mom. som ger Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården rätt till behövliga uppgifter om beslut att återställa studierätten och grunderna för beslutet, så att verket kan sköta sina föreskrivna uppgifter

35 §. Disciplin. Med hänsyn till garantierna för en rättvis rättegång enligt grundlagens 21 § och oskuldspresumtionen enligt artikel 6.2 i Europakonventionen anser grundlagsutskottet att bestämmelserna om avhållande från studier till följd av brottsmisstanke bör utgå. Alternativt kan bestämmelserna ändras så att de betydligt klara- re än i förslagen anger att en studerande endast i ytterst exceptionella fall får avhållas från studierna medan förundersökning pågår eller åtalet handläggs. Bestämmelserna måste antingen utgå eller ändras på ovan angivet sätt för att lagförslag 1, 3 och 4 ska kunna behandlas i vanlig lagstiftningsordning. Med hänvisning till grundlagsutskottet har kulturutskottet strukit den första meningen i 35 § 5 mom.

43 §. Offentlighet och rätt att få uppgifter. Paragrafens 4 mom. innehåller rätt att få uppgifter om studerande trots sekretessbestämmelser. Bestämmelser med samma sakinhåll finns i 40 § 3 mom. i lagförslag 3 och 90 a § i lagförslag 4. Grundlagsutskottet har behandlat frågan närmare när det gäller lagförslag 4 men samtidigt hän-

visat till denna paragraf och till motsvarande paragraf i lagförslag 3. Med hänvisning till det som sägs nedan i detaljmotiven till 90 a § i lagförslag 4 har utskottet gjort en betydande precisering av paragrafens 4 mom..

Den som har information om de studerandes hälsotillstånd och funktionsförmåga har trots sekretessbestämmelserna rätt lämna ut information om detta är nödvändigt för att mottagaren av informationen ska kunna sköta sina uppgifter. Information får lämnas till läroanstaltens rektor eller chef för att garantera säkerheten i studierna. I samma syfte får uppgifter lämnas till personer som ansvarar för läroanstaltens säkerhet.

Nödvändig information om de studerandes hälsotillstånd och funktionsförmåga får också lämnas till de som ansvarar för studiehandledning för anvisning till andra studier eller stöd- tjänster. Med detta avse i praktiken studiehand- ledare eller lärare med studiehandledningsupp- gifter.

Ovannämnda uppgifter får också lämnas till de som ansvarar för hälsovården för studerande för att säkerställa deras hälsa och säkerhet och för att hänvisa till stödåtgärder. När det gäller yrkesutbildning handlar det i praktiken om den hälsovårdare som i läroanstalten ansvarar för studerandehälsovården och i sista hand om chefsläkaren inom primärvården på studieorten. I synnerhet dessa är både i paragrafen avsedda mottagare av information och dessutom, när det gäller uppgifter och iakttagelser inom ramen för det egna arbetet, personer som har sådan nödvändig information som de har rätt att lämna ut.

Under den obligatoriska praktiktiden i sam- band med studier kommer problem och farositu- ationer i anslutning till en studerandes hälsotill- stånd att beröra inte bara läroanstalten utan så- väl personal som kunder på praktikplatsen. För att trygga dessas säkerhet får i bestämmelsen av- sedda sekretessbelagda uppgifter även lämnas till de som ansvarar för praktiken. För praktikti- den ansvarar en namngiven lärare och den an- svariga utbildaren på praktikplatsen.

I bestämmelsen avsedd sekretessbelagd infor- mation får dessutom lämnas i situationer där det finns ett direkt säkerhetshot. Informationen får

lämnas till polisen och den företrädare för utbildningsanordnaren som i första hand ansvarar för att utreda säkerhetshot. Utöver det som nämns i 1 mom. kan information också lämnas till den företrädare för skolans personal som på grund av sin ställning har primärt ansvar vid händelsestidpunkten för åtgärder som är påkallade av ett direkt säkerhetshot. Också i dessa fall är det bara fråga om nödvändiga uppgifter. Ett läge där en studerande vid bedömningen av hälsotillståndet konstateras vara en fara för andras säkerhet kan jämföras med situationen ovan.

44 §. Ändringssökande. Utskottet har fogat ett nytt 2 mom. till paragrafen med föreskrifter om sökande av ändring hos rättsskyddsnämnden för studerande, som enligt utskottets ska inrättas på det sätt som sägs i utskottets nya lagförslag 6. Utskottet har gjort en teknisk precisering i bestämmelsen.

Ikraftträdandebestämmelsen. Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2012. Lagens 32 § 2 mom. tillämpas emellertid bara på studerande som inlett sina studier efter den 31 december 2011.

Lagförslag 2

11 §. Hänvisningsbestämmelse om studerandes rättigheter och skyldigheter. 1. Till följd av ändringarna i 27 a § i lagförslag 1 har utskottet gjort en teknisk ändring i 3 punkten.

Ikraftträdandebestämmelsen. Lagen avses träda i kraft den 1 januari 2012.

Lagförslag 3

20 a §. Tillgänglighet och förutsättningar för antagning som studerande (Hinder för antagning som studerande samt tillgång till information om antagningen av studerande). Med hänvisning till det som sägs i detaljmotiven till 27 a § i lagförslag 1 har utskottet gjort en betydande precisering av paragrafens 1 mom.. Det primära är att en omständighet i anslutning till hälsotill-

ståndet eller funktionsförmågan inte utgör ett hinder för antagning som studerande, om hindret kan undanröjas med rimliga åtgärder. Studierätten kan indras endast ifall en omständighet i anslutning till hälsotillståndet objektivt sett hindrar studierna och kunde äventyra andra personers säkerhet.

Utskottet har också spjälkat upp paragrafen på två och föreslår därför en ny 20 b § som består av denna paragrafs 2 mom. om information om antagning som studerande. På grund av ändringen måste också paragrafrubriken ändras.

20 b §. Tillgång till information vid antagning av studerande. (Ny). Med hänvisning till motiven för 20 a § förslår utskottet en ny paragraf.

25 a §. Indragning av studierätt. 1. Med hänvisning till motiven för 32 § i lagförslag 1 föreslår utskottet motsvarande ändringar i denna paragraf.

25 c §. Återställande av studierätt. Utskottet har gjort motsvarande ändringar som i 32 b § i lagförslag 1.

26 a §. Uppdragsutbildning. Utskottet har kompletterat 2 mom. med en hänvisning till den nya 20 b §.

28 §. Disciplin. Med hänvisning till grundlagsutskottets utlåtande och det som sagts om 35 § i lagförslag 1 stryker utskottet början av paragrafens 4 mom.

28 b §. Hantering av känslig information. Utskottet har kompletterat 1 mom. med en hänvisning till den nya 20 b §.

40 §. Rätt att få uppgifter. Med hänvisning till det som sägs nedan i detaljmotiven till 90 a § i lagförslag 4 och till grundlagsutskottets utlåtande har utskottet gjort en betydande precisering av paragrafens 3 mom..

42 §. Ändringssökande. Med hänvisning till sitt nya lagförslag 6 har utskottet gjort motsvarande ändringar som i 44 § i lagförslag 1.

Ikraftträdandebestämmelsen. Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2012. Lagens 25 a § 2 mom. tillämpas emellertid bara på studerande som inlett sina studier efter den 31 december 2011.

Lagförslag 4

9 §. Uppdragsutbildning. Med hänvisning till det som sägs i motiven till 37 a § och 37 b § har utskottet kompletterat 2 mom. med en hänvisning till 37 b §.

37 a §. Med hänvisning till det som sägs i detaljmotiven till 20 a § i lagförslag 3 har utskottet gjort en betydande precisering av paragrafens 1 mom.. Dessutom har utskottet spjälkt upp paragrafen på två, varvid de två sista momenten har överförts till 37 b §

37 b §. Tillgång till information vid antagning av studerande. (Ny). Med hänvisning till motiven för 37 a § förslår utskottet en ny paragraf.

43 a §. Indragning av studierätt. 1. Med hänvisning till motiven för 32 § i lagförslag 1 föreslår utskottet motsvarande ändringar i denna paragraf.

43 c §. Återställande av studierätt. Utskottet har gjort motsvarande ändringar som i 32 b § i lagförslag 1.

45 §. Disciplinärt förfarande. 1. Med hänvisning till grundlagsutskottets utlåtande och det som sagts om 35 § i lagförslag 1 stryker utskottet början av paragrafens 4 mom.

83 §. Sökande av ändring i beslut av ett universitet. Med hänvisning till sitt nya lagförslag 6 har utskottet gjort motsvarande ändringar som i 44 § i lagförslag 1.

85 §. Verkställighet av beslut om indragning av studierätten samt disciplinära åtgärder. Utskottet har gjort ett tillägg som följer av lagförslag 6.

90 a §. Rätt att få uppgifter. Grundlagsutskottet har i sitt utlåtande behandlat regeringens förslag om rätt att få uppgifter uttryckligen med hänsyn till denna paragraf, men har också hänvisat till 43 § 4 mom. i lagförslag 1 och 40 § 3 mom. i lagförslag 3.

När det gäller universiteten täcker den personkrets som har rätt att ge ut och få information utan avgränsning in hela personalen och alla som ansvarar för studenthälsovården, menar utskottet. Innehållet i de sekretessbelagda uppgifterna begränsas endast med en oklar hänvisning till uppgifter som är nödvändiga för att anordna utbildningen på behörigt sätt och för att garantera säkerheten. Bestämmelsen är formulerad så att den bland annat tillåter att de hälso- och sjukvårdsansvariga kan lämna ut känsliga uppgifter om de studerandes hälsotillstånd till vem som helst av de universitetsanställda, om uppgifterna är nödvändiga för att utbildningen ska kunna ordnas på behörigt sätt.

En så här omfattande rätt till information är så summariskt vag och ospecificerad att den helt klart strider mot 10 § 1 mom. i grundlagen trots att villkoren för att lämna och få uppgifter helt korrekt har knutits till nödvändighetskravet.

Med andra ord måste 90 a § i lagförslag 4 bli väsentligt mer exakt. Det måste klart framgå av bestämmelsen vilka uppgifter som får lämnas och i vilket syfte och även vem som har rätt att få uppgifter. Rätten att få och lämna sekretessbelagda uppgifter måste i ett sådant sammanhang specifikt knytas till de situationer där det kan vara motiverat att få och lämna ut information av nödvändighetsskäl (t.ex. när studierätt ska dras in) och begränsas till de personer som av dessa orsaker måste få information.

1. Med hänvisning till motiven för 43 § i lagförslag 1 föreslår utskottet motsvarande ändringar i denna paragraf.

Ikraftträdandebestämmelsen. Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2012. Lagens 43 a § 2 mom. tillämpas emellertid bara på studerande som inlett sina studier efter den 31 december 2011.

Lagförslag 5

6 §. Straffregisterlagens 6 § 2 mom. har ändrats två gånger efter att föreliggande proposition lämnades till riksdagen (KuUB 13/2010 - RP 190/2010 rd och LaUB 43/2010 rd - RP 282/2010 rd). Kulturutskottet har justerat denna bestämmelse med beaktande av de tidigare ändringarna.

Ikraftträdandebestämmelsen. Lagen avses träda i kraft den 1 januari 2012.

Lagförslag 6 (nytt)

Med hänvisning till det som sägs i den allmänna motiveringen föreslår utskottet att det stiftas en lag om rättskyddsnämnden för studerande. Lagens struktur bygger på motsvarande bestämmelser om andra besvärsnämnden.

1 §. *Uppgifter och behörighet.* Nämnden ska avgöra ärenden som gäller indragning och återställande av studierätt enligt lagen om yrkesutbildning (630/1998), lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning (631/1998), yrkeshögskolelagen (351/2003) och universitetslagen (558/2009).

2 §. *Nämndens sammansättning.* Nämnden har en ordförande, en vice ordförande och tio andra medlemmar, samtliga med uppdraget som bisyssla. Alla handlar under domaransvar. För de personliga suppleanterna gäller det som föreskrivs om nämndens medlemmar i denna lag. Ordförande och vice ordförande ska ha högre högskoleexamen i juridik. Av de övriga medlemmarna ska minst en ha expertis på yrkesutbildning, en på högskolesektorn, en på medicin, en på studerandehälsovård och en på elevvård i övrigt. I nämnden ska också finnas företrädare för undervisningspersonal och studerande.

3 §. *Hur nämnden utses.* Statsrådet utser på framställning från undervisnings- och kulturministeriet nämnden för tre år i sänder.

4 §. *Domarnämnd och domarförsäkran.* Nämndmedlemmarna handlar på domaransvar. När medlemmarna tillträder sitt uppdrag ska de avlägga domared eller avge domarförsäkran.

5 §. *Ordförandens uppgifter.* Paragrafen föreskriver om ordförandens uppgifter.

6 §. *Föredragande och sekreterare.* Nämnden ska ha föredragande och sekreterare i bisyssla. De utses av undervisnings- och kulturministeriet.

7 §. *Beslutförhet.* Nämnden är beslutför om ordföranden eller vice ordföranden och minst sju andra medlemmar är närvarande.

8 §. *Behandling av ett ärenden.* Nämnden sammanträder på kallelse av ordföranden eller vice ordföranden. Nämnden kan vara indelad i sektioner. Ärendena avgörs på föredragning. Närmare bestämmelser om nämnden och dess verksamhet utfärdas genom förordning av statsrådet. Om inte något annat föreskrivs särskilt tillämpas förvaltningsprocesslagen (586/1996) på behandlingen av ärenden.

9 §. *Offentlighet vid behandlingen.* I fråga i om offentlighet vid rättegång i nämnden tillämpas lagen om offentlighet vid rättegång i förvaltningsdomstolen (381/2007).

10 §. *Finansiering.* Nämndens kostnader betalas av statens medel

11 §. *Medlemmarnas arvoden.* Nämndmedlemmarnas, föredragandens och sekreterarnas arvoden bestäms enligt grunder som fastställs av undervisnings- och kulturministeriet.

12 §. *Rätt att få uppgifter och handräckning.* Trots sekretessbestämmelserna är statliga och kommunala myndigheter och samfund och stiftelser som utför ett offentligt uppdrag skyldiga att på begäran och avgiftsfritt lämna uppgifter som är nödvändiga för behandlingen av besvär samt att ge nämnden handräckning. Motsvarande skyldighet har legitimerade läkare och andra

yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården.

13 §. Arbetsordning. Närmare bestämmelser om arbetet i nämnden finns i arbetsordningen som fastställs av nämnden.

14 §. Ikraftträdande. Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2010. Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Lagmotionen

Utskottet har behandlat ärendet utifrån propositionen, och föreslår därför att lagmotionen med lagförslag förkastas.

Lagstiftningsordning

Enligt grundlagsutskottet kan lagförslagen behandlas i vanlig lagstiftningsordning, men lag-

förslag 1, 3 och 4 bara om utskottets konstitutionella invändningar mot 35 § 5 mom. och 43 § 4 mom. i lagförslag 1, 28 § 4 mom. och 40 § 3 mom. i lagförslag 3 och 45 § 4 mom. och 90 a § i lagförslag 4 beaktas på behörigt sätt. Kulturutskottet har ändrat dessa bestämmelser på det sätt som grundlagsutskottet förutsatt.

Utskottets förslag till beslut

Riksdagen

godkänner lagförslagen med ändringar (Utskottets ändringsförslag),

godkänner ett nytt lagförslag 6 (Utskottets nya lagförslag),

förkastar lagmotion 114/2010 rd och

godkänner två uttalanden (Utskottets förslag till uttalanden).

Utskottets ändringsförslag

1.

Lag

om ändring av lagen om yrkesutbildning

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen om yrkesutbildning (630/1998) 27 § 2 mom.,

ändras 8 § 1 mom., 9 § 2 mom., 12 § 1 mom., 13 § 2 mom., 20 § 2 mom., 23 § 1 mom., 24 § 3 mom., 27 § 5 mom., 32, 35 och 35 a §, 37 § 1 mom., 39 §, 40 § 3 mom., 42—44 §, 46 § 2 mom., 47 § 1 mom. och 52 § 2 mom.,

av dem 8 § 1 mom. sådant det lyder i lag 1391/2001, 13 § 2 mom., 23 § 1 mom., 32, 35 och 35 a § sådana de lyder i lag 479/2003, 24 § 3 mom. sådant det lyder i lag 972/2009 och 44 § sådan den lyder i lagarna 479/2003, 601/2005 och 1446/2009 och

fogas till lagen nya 27 a, 27 b, 32 a, 32 b och 34 a § som följer:

8, 9, 12, 13, 20, 23, 24 och 27 §
(Som i RP)

27 a §

Tillgänglighet och förutsättningar för antagning som studerande

(Utesl.). En omständighet i anslutning till hälsotillståndet eller funktionsförmågan får inte vara ett hinder för antagning som studerande (utesl.). Som studerande kan dock inte antas den som på grund av hälsotillstånd eller funktionsförmåga inte kan genomföra praktiska uppgifter eller inläring i arbetet i anslutning till studierna, om kraven i 32 § på säkerhet vid studierna så förutsätter och om detta hinder inte kan undanröjas med rimliga åtgärder.

(2 och 3 mom. som i RP)

27 b §
(Som i RP)

32 §

Indragning av studierätten

När studierna eller utövandet av yrket är förbundna med krav som hänför sig till minderårigas säkerhet eller patient- eller kundsäkerheten eller säkerheten i trafiken kan utbildningsanordnaren dra in studierätten, om (utesl.)

1) den studerande genom att i sina studier upprepade gånger eller allvarligt äventyra någon annans hälsa eller säkerhet har visat sig vara uppenbart olämplig för praktiska uppgifter eller inläring i arbetet i anslutning till studierna,

2) det är uppenbart att den studerande inte i fråga om hälsotillstånd och funktionsförmåga (utesl.) uppfyller villkoren för antagning som studerande enligt 27 a § 1 mom., eller

3) den studerande vid ansökan om att bli antagen som studerande har undanhållit sådan information om beslut om indragning av studierätt som avses i 27 b § 2 mom. och som kunde ha utgjort hinder för antagning som studerande.

(2—4 mom. som i RP)

32 a §
(Som i RP)

32 b §

Återställande av studierätt

(1 mom. som i RP)

Utbildningsanordnaren är trots sekretessbestämmelserna skyldig att till Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården lämna de uppgifter om beslut om återställande av studierätten och grunderna för beslutet som är nödvändiga för att verket ska kunna sköta de uppgifter som föreskrivits för det.

34 a §
(Som i RP)

35 §

Disciplin

(1—4 mom. som i RP)

(Utesl.). Om den studerande vägrar att genomgå kontroller och undersökningar enligt 32 a § 1 mom. för konstaterande av hälsotillståndet, kan den studerande avhållas från studierna till dess att han eller hon går med på nödvändiga kontroller och undersökningar. En studerande som vägrar att lämna ett straffregisterutdrag enligt 32 a § 4 mom., kan avhållas från studierna till dess att han eller hon går med på att visa upp ett straffregisterutdrag.

35 a, 37, 39, 40 och 42 §
(Som i RP)

43 §

Offentlighet och rätt att få uppgifter

(1—3 mom. som i RP)

Den som har information om de studerandes hälsotillstånd och funktionsförmåga och som är nödvändig för skötseln av uppgifter har trots sekretessbestämmelserna rätt lämna ut den till

1) rektorn eller chefen för en läroanstalt och den som ansvarar för säkerheten vid läroanstalten, för att garantera en trygg studiemiljö,

2) de som ansvarar för studiehandledning, för att kunna anvisa till andra studier eller stöd-tjänster,

3) de som ansvarar för studerandehälsovården, för att trygga de studerandes hälsa och säkerhet och för att i förekommande fall anvisa till stöddåtgärder,

4) de som ansvarar för inläring i arbetet, för att garantera säkerheten för de studerande samt personalen och kunderna på arbetsplatsen,

5) polisen och den företrädare för utbildningsanordnaren som har det primära ansvaret för att utreda ett hot mot säkerheten, för att bedöma ett direkt hot mot säkerheten eller om en studerande vid bedömning av hälsotillståndet konstateras utgöra en fara för andras säkerhet.

44 §

Ändringssökande

Ändring i ett sådant beslut av en utbildningsanordnare som avses i denna lag och som gäller skriftlig varning till en studerande, avstängning av en studerande för viss tid, uppsägning från elevhem, (utesl.) avhållande från studier eller en förmån eller rättighet enligt 37, 38 och 39 § söks genom besvär hos förvaltningsdomstolen så som bestäms i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Ändring i ett sådant beslut av en utbildningsanordnare som avses i denna lag och som gäller indragning eller återställande av studierätten söks hos rättsskyddsnämnden för studerande så som bestäms i förvaltningsprocesslagen, om inte något annat föreskrivs i denna lag. (Nytt 2 mom.)

(3 och 4 mom. som 2 och 3 mom. i RP)

Besvär över beslut som gäller skriftlig varning till en studerande, avstängning för viss tid, uppsägning från elevhem, indragning eller återställande av studierätten, avhållande från studier eller ett ärende som avses i 4 mom. samt rättelse i ett beslut som avses i 3 mom. ska anföras

inom 14 dagar från delfåendet av beslutet. Ärenden enligt detta moment ska behandlas skyndsamt. (4 mom. i RP)

Ett beslut om avstängning av en studerande på viss tid, uppsägning från elevhem, indragning av studierätten eller avhållande från studier kan verkställas även om det har överklagats, om förvaltningsdomstolen eller rättsskyddsnämnden för studerande inte beslutar något annat. (5 mom. i RP)

Ändring i beslut enligt 25 § om bedömning av en studerande, beslut om tiden och platsen för en namngiven studerandes studier eller beslut om annan individuell uppläggning av studierna får inte sökas genom besvär. Besvär får inte heller anföras i ett ärende som avses i 35 § 3 och 4 mom. I ett beslut i vilket rättelse får sökas enligt 3 mom. får ändring inte sökas genom besvär. I förvaltningsdomstolens avgörande i ett ärende enligt 3 mom. och i ett beslut med anledning av ett rättelseyrkande som gäller bedömning får ändring inte sökas genom besvär. (6 mom. i RP)

Ändring i ett beslut av rättsskyddsnämnden för studerande som gäller indragning eller återställande av studierätten söks genom besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol så som bestäms i förvaltningsprocesslagen. Ärendena ska behandlas skyndsamt. Ändring i förvaltningsdomstolens beslut varigenom har avgjorts något annat ärende enligt 5 mom. får inte sökas genom besvär. (7 mom i RP)

46, 47 och 52 § (Som i RP)

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2012.

Lagens 32 § 2 mom. tillämpas dock endast på studerande som inlett sina studier efter den 31 december 2011.

Åtgärder som krävs för verkställigheten av denna lag får vidtas innan lagen träder i kraft.

2.

Lag**om ändring av lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning (631/1998) 4 § 1 mom., 5 § 3 mom., 11, 13 och 13 a §, 15 § 3 mom., 16 § 4 och 5 punkten och 22 § 2 mom.,

av dem 4 § 1 mom. sådant det lyder i lag 1392/2001, 5 § 3 mom. och 13 § sådana de lyder i lag 1013/2005, 11 § sådan den lyder i lagarna 480/2003 och 1013/2005, 13 a § sådan den lyder i lag 1210/2000 och 15 § 3 mom. sådant det lyder i lag 973/2009 som följer:

4 och 5 §
(Som i RP)

11 §

3) bestämmelserna i 27 a § om *tillgänglighet och förutsättningar* för *antagning* som studerande,
(Punkterna 4—21 som i RP)

Hänvisningsbestämmelse om studerandes rättigheter och skyldigheter

13, 13 a, 15, 16 och 22 §
(Som i RP)

På utbildning enligt denna lag tillämpas dessutom följande bestämmelser om studerandes rättigheter och skyldigheter i lagen om yrkesutbildning:

(1 och 2 punkten som i RP)

Denna lag träder i kraft den *1 januari 2012*.
Åtgärder som krävs för verkställigheten av denna lag får vidtas innan lagen träder i kraft.

3.

Lag**om ändring av yrkeshögskolelagen**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i yrkeshögskolelagen (351/2003) 1 §, 7 § 2 mom., 8 § 2 och 3 mom., 9 § 2 mom., 13 § 1 mom., 19 § 3 mom., 20 § 1 mom., 26 a, 28, 33 och 40 §, 42 § 1 och 5 mom. samt 43 a §,

av dem 7 § 2 mom., 9 § 2 mom., 13 § 1 mom., 20 § 1 mom., 42 § 1 mom. och 43 a § sådana de lyder i lag 564/2009 samt 26 a § sådan den lyder i lag 1505/2007, och
fogas till lagen nya 20 a, 24 a, 20 b, 25 a—25 d, 28 a och 28 b § som följer:

1, 7, 8, 9, 13 och 19 §
(Som i RP)

6 kap.

Studerande

20 §
(Som i RP)

20 a §

Tillgänglighet och förutsättningar för antagning som studerande

En omständighet i anslutning till hälsotillståndet eller funktionsförmågan får inte vara ett hinder för antagning som studerande. Om kraven i 25 a § på säkerhet vid studierna så förutsätter, kan som studerande inte antas *den som på grund av hälsotillstånd eller funktionsförmåga inte kan genomföra* praktiska uppgifter eller praktik i anslutning till studierna om *inte* detta hinder kan undanröjas med rimliga åtgärder.

(2 och 3 mom. som i RP)

(4 och 5 mom. *utesl.*)

20 b § (Ny)

Tillgång till information vid antagning av studerande

Då det är fråga om studier som avses i 25 a § ska den som ansöker om att bli antagen som studerande på begäran av yrkeshögskolan lämna sådana uppgifter om sitt hälsotillstånd som behövs för bedömning av antagning som studerande samt information om indragning av studierätten.

Yrkeshögskolan har trots sekretessbestämmelserna rätt att av en annan yrkeshögskola, ett universitet och en utbildningsanordnare få sådana nödvändiga uppgifter om beslut om indragning av den sökandes studierätt och grunderna för detta som förutsätts för antagningen som studerande.

24 a §
(Som i RP)

25 a §

Indragning av studierätten

När studierna är förbundna med krav som hänför sig till minderårigas säkerhet eller patient- eller kundsäkerheten eller säkerheten i tra-

fiken kan yrkeshögskolan dra in studierätten om (*utesl.*)

1) *den studerande* genom att i sina studier upprepade gånger eller allvarligt äventyra någon annans hälsa eller säkerhet har visat sig vara uppenbart olämplig för praktiska uppgifter eller praktik i anslutning till studierna,

2) *det är uppenbart att den studerande inte i fråga om hälsotillstånd och funktionsförmåga (utesl.)* uppfyller villkoren för antagning som studerande enligt 20 a § 1 mom., eller

3) *den studerande* vid ansökan om att bli antagen som studerande har undanhållit sådan information om beslut om indragning av studierätt som avses i 20 a § 2 mom. och som kunde ha utgjort hinder för antagning som studerande.

(2—4 mom. som i RP)

25 b §
(Som i RP)

25 c §

Återställande av studierätt

(1 mom. som i RP)

Yrkeshögskolan är trots sekretessbestämmelserna skyldig att till Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården lämna de uppgifter om beslut om återställande av studierätten och grunderna för beslutet som är nödvändiga för att verket ska kunna sköta de uppgifter som föreskrivits för det. (Nytt 2 mom.)

25 d §
(Som i RP)

26 a §

Uppdragsutbildning

(1 mom. som i RP)

Uppdragsutbildning kan inte ordnas för medborgare i stater som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller för personer som jämföras med medborgare i Europeiska unionen med stöd av Europeiska unionens lagstiftning eller ett avtal som Europeiska unionen och dess

medlemsstater har ingått med en annan avtalspart. I fråga om dem som deltar i uppdragsutbildning tillämpas 20, 20 a och 20 b §, 22 § 4 mom., 25 a—25 d §, 27, 28, 28 a, 28 b och 42 §. (3 mom. som i RP)

28 §

Disciplin

(1—3 mom. som i RP)

(*Utesl.*) Om den studerande vägrar att genomgå kontroller och undersökningar enligt 25 b § 1 mom. för konstaterande av hälsotillståndet, kan den studerande avhållas från studierna till dess att han eller hon går med på nödvändiga kontroller och undersökningar. En studerande som vägrar att lämna ett straffregisterutdrag enligt 25 b § 4 mom., kan avhållas från studierna till dess att han eller hon går med på att visa upp ett straffregisterutdrag.

28 a §

(Som i RP)

28 b §

Hantering av känslig information

Uppgifter enligt 20 b § och 25 b—25 d § om hälsotillstånd hos en studerande eller den som ansöker om att bli antagen som studerande får behandlas endast av dem som bereder eller fattar beslut om antagningen av studerande, indragning eller återställande av studierätten eller disciplinåtgärder eller ger utlåtanden i sådana frågor.

(2—5 mom. som i RP)

33 §

(Som i RP)

40 §

Rätt att få uppgifter

(1 och 2 mom. som i RP)

Den som har information om de studerandes hälsotillstånd och funktionsförmåga och som är nödvändig för skötseln av uppgifter, har trots sekretessbestämmelserna rätt att lämna ut den till

1) rektorn för yrkeshögskolan och den som ansvarar för säkerheten vid yrkeshögskolan, för att garantera en trygg studiemiljö,

2) de som ansvarar för studiehandledning, för att kunna anvisa till andra studier eller stöd-tjänster,

3) de som ansvarar för studerandehälsovården, för att trygga de studerandes hälsa och säkerhet och för att i förekommande fall anvisa till stödåtgärder,

4) de som ansvarar för praktik, för att garantera säkerheten för de studerande samt personalen och kunderna på praktikplatsen,

5) polisen och den företrädare för yrkeshögskolan som har det primära ansvaret för att utreda ett hot mot säkerheten, för att bedöma ett direkt hot mot säkerheten eller om en studerande vid bedömning av hälsotillståndet konstateras utgöra en fara för andras säkerhet.

42 §

Ändringssökande

Ändring i ett beslut som gäller indragning av studierätten enligt 25 a § eller återställande av studierätten enligt 25 c § söks hos rättsskyddsnämnden för studerande inom 14 dagar från delgåendet av beslutet och i övrigt på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996) Ändring i ett annat beslut som en yrkeshögskola har fattat i ett förvaltningsärende får sökas genom besvär hos den förvaltningsdomstol inom vars domkrets yrkeshögskolan har sitt huvudsakliga verksamhetsställe (*utesl.*) enligt vad som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen om inte något annat föreskrivs i denna lag. Besvär över beslut som gäller indragning av studierätten (*utesl.*), återställande av studierätten (*utesl.*) och varning, avstängning för viss tid och avhållande från studier enligt 25 c § ska behandlas skyndsamt.

Ett beslut om indragning av studierätten, avstängning av en studerande på viss tid eller avhållande från studier kan verkställas även om det har överklagats, om förvaltningsdomstolen *eller rättskyddsnämnden för studerande* inte beslutar något annat.

43 a §
(Som i RP)

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2012.
Lagens 25 a § 2 mom. tillämpas på studerande som inlett sina studier efter den 31 december 2011.
(3 mom. som i RP)

4.

Lag

om ändring av universitetslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i universitetslagen (558/2009) 1 § 1 mom., 7 § 3 mom., 9 §, 10 § 3 mom., 14 § 2 mom., 45, 48—53 och 55 §, 56 § 2 mom., 58 §, 71 § 2 mom., 83 och 85 §, 87 § 2 mom. och 90 § 2 mom. samt *fogas* till lagen nya 37 a, 37 b, 41 a, 43 a—43 d, 45 a, 45 b och 90 a § som följer:

1 och 7 §
(Som i RP)

9 §

Uppdragsutbildning

(1 mom. som i RP)

Uppdragsutbildning kan inte ordnas för medborgare i stater som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller för personer som jämföras med medborgare i Europeiska unionen med stöd av Europeiska unionens lagstiftning eller ett avtal som Europeiska unionen och dess medlemsstater har ingått med en annan avtalspart. I fråga om dem som deltar i uppdagsutbildning tillämpas 37, 37 a, 37 b, 43 a—43 d, 45, 45 a, 45 b och 82–86 §.

(3 mom. som i RP)

10 och 14 §
(Som i RP)

37 a §

Tillgänglighet och förutsättningar för antagning som studerande

En omständighet i anslutning till sökandens hälsotillstånd eller funktionsförmåga får inte vara ett hinder för antagning som studerande. Om kraven i 43 a § på säkerhet vid studierna så förutsätter, kan som studerande inte antas den som på grund av hälsotillstånd eller funktionsförmåga inte kan genomföra praktiska uppgifter eller praktik i anslutning till studierna om inte detta hinder kan undanröjas med rimliga åtgärder.

(2 och 3 mom. som i RP)

(4 och 5 mom. *utesl.*)

37 b § (Ny)

Tillgång till information vid antagning av studerande

När det är fråga om studier som avses i 43 a § ska den som ansöker om att bli antagen som studerande på begäran av universitetet lämna så-

dana uppgifter om sitt hälsotillstånd som behövs för bedömning av antagningen som studerande samt information om beslut om indragning av studierätten.

Universitetet har trots sekretessbestämmelserna rätt att av ett annat universitet, en yrkeshögskola och en utbildningsanordnare få sådana nödvändiga uppgifter om beslut om indragning av den sökandes studierätt och grunderna för detta som förutsätts för antagningen som studerande.

41 a §
(Som i RP)

43 a §

Indragning av studierätten

När studierna är förbundna med krav som hänför sig till minderårigas säkerhet eller patient- eller kundsäkerheten kan universitetet dra in studierätten, om

1) *den studerande* genom att i sina studier upprepade gånger eller allvarligt äventyra någon annans hälsa eller säkerhet har visat sig vara uppenbart olämplig för praktiska uppgifter eller praktik i anslutning till studierna,

2) *det är uppenbart att den studerande* i fråga om hälsotillstånd och funktionsförmåga inte uppfyller villkoren för antagning som studerande enligt 20 a § 1 mom., eller

3) *den studerande* vid ansökan om att bli antagen som studerande har undanhållit sådan information om beslut om indragning av studierätt som avses i 37 a § 2 mom. och som kunde ha utgjort hinder för antagning som studerande.

(2—4 mom. som i RP)

43 b §
(Som i RP)

43 c §

Återställande av studierätt

(1 mom. som i RP)

Universitetet är trots sekretessbestämmelserna skyldigt att till Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården lämna de uppgifter om beslut om återställande av studierätten och grunderna för beslutet som är nödvändiga för att verket ska kunna sköta de uppgifter som föreskrivits för det. (Nytt 2 mom.)

43 d §
(Som i RP)

45 §

Disciplinärt förfarande

(1—3 mom. som i RP)

(Utesl.). Om den studerande vägrar att genomgå kontroller och undersökningar enligt 43 b § 1 mom. för konstaterande av hälsotillståndet, kan den studerande avhållas från studierna till dess att han eller hon går med på nödvändiga kontroller och undersökningar. En studerande som vägrar att lämna ett straffregisterutdrag enligt 43 b § 4 mom., kan avhållas från studierna till dess att han eller hon går med på att visa upp ett straffregisterutdrag.

45 a §
(Som i RP)

45 b §

Hantering av känslig information

Uppgifter enligt 37 b § och 43 b—43 d § om hälsotillståndet hos en studerande eller den som ansöker om att bli antagen som studerande får behandlas endast av dem som bereder eller fattar beslut om antagningen av studerande, indragning eller återföring av studierätten eller disciplinåtgärder eller ger utlåtanden i sådana frågor.

(2—5 mom. som i RP)

48—53, 55, 56, 58 och 71 §
(Som i RP)

83 §

Sökande av ändring i beslut av ett universitet

Ändring i beslut som gäller indragning av studierätten enligt 43 a § eller återställande av studierätten enligt 43 c § söks hos rättsskyddsnämnden för studerande inom 14 dagar från delgåendet av beslutet och i övrigt på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Ändring i ett annat beslut som ett universitet fattat får sökas genom besvär hos den förvaltningsdomstol inom vars domkrets universitetets huvudsakliga verksamhetsställe är beläget, i enlighet med bestämmelserna i förvaltningsprocesslagen (*utesl.*), om inte något annat bestäms i denna lag eller någon annanstans i lag. Besvär över beslut som gäller indragning av studierätten (*utesl.*) eller återställande av studierätten (*utesl.*) samt varning, avstängning för viss tid och avhållande från studier enligt 45 § ska behandlas skyndsamt.

85 §

Verkställighet av beslut om indragning av studierätten samt disciplinära åtgärder

Ett beslut om indragning av studierätten, avstängning av en studerande på viss tid eller avhållande från studier kan verkställas även om det har överklagats, om förvaltningsdomstolen eller rättsskyddsnämnden för studerande inte beslutar något annat.

87 och 90 §
(Som i RP)

90 a §

Rätt att få uppgifter

Den som har information om de studerandes hälsotillstånd och funktionsförmåga och som är nödvändig för skötseln av uppgifter, har trots sekretessbestämmelserna rätt att lämna ut den till

1) rektorn för universitetet och den som ansvarar för säkerheten vid universitetet, för att garantera en trygg studiemiljö,

2) de som ansvarar för studiehandledning, för att kunna anvisa till andra studier eller stöd-tjänster,

3) de som ansvarar för studerandehälsovården, för att trygga de studerandes hälsa och säkerhet och för att i förekommande fall anvisa till stödåtgärder,

4) de som ansvarar för praktik, för att garantera säkerheten för de studerande samt personalen och kunderna på praktikplatsen, samt till

5) polisen och den företrädare för universitetet som har det primära ansvaret för att utreda ett hot mot säkerheten, för att bedöma ett direkt hot mot säkerheten eller om en studerande vid bedömning av hälsotillståndet konstateras utgöra en fara för andras säkerhet

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2012.

Lagens 43 a § 2 mom. tillämpas på studerande som inlett sina studier efter den 31 december 2011.

Åtgärder som krävs för verkställigheten av denna lag får vidtas innan lagen träder i kraft.

5.

Lag**om ändring av 6 § i straffregisterlagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i straffregisterlagen (770/1993) 6 §, sådan den lyder i lagarna 1093/1999, 505/2002 och 654/2004 /2011 och /2011, som följer:

6 §

(1 mom. som i RP)

Utöver vad som bestäms i 1 mom. har en enskild person rätt att få ett straffregisterutdrag beträffande sig själv för att kunna åta sig en uppgift som varaktigt och i väsentlig grad består i att arbeta med minderåriga och där ett utdrag skall tillställas arbetsgivaren eller myndigheten i enlighet med lagen om kontroll av brottslig bakgrund hos personer som arbetar med barn (504/2002). I utdraget antecknas uppgifter om avgöranden genom vilka personen i fråga har dömts för en sedlighetssårande gärning enligt 17 kap. 18, 18 a eller 19 § i strafflagen, för sexualbrott enligt 20 kap., för dråp enligt 21 kap. 1 §, för mord enligt 21 kap. 2 §, för dråp under för mildrande omständigheter enligt 21 kap. 3 § eller för grov misshandel enligt 21 kap. 6 §, för grovt rån enligt 31 kap. 2 § eller för narkotikabrott enligt 50 kap. i strafflagen. I utdraget antecknas också uppgifter om avgöranden genom

vilka personen i fråga har dömts för motsvarande brott *som de ovan nämnda* med stöd av tidigare lag. *I utdraget antecknas dessutom uppgifter om böter som har dömts ut för brott som avses i 17 kap. 18, 18 a eller 19 § och 20 kap. i strafflagen och som införts i det bötesregister som avses i 46 § 1 mom. i lagen om verkställighet av böter (672/2002).* Utdraget är avgiftsfritt.

(3—5 mom. som i RP) *En person har också rätt att få ett utdrag om sig själv för att kunna vara klassificerare av bildprogram enligt lagen om bildprogram (/). I sådana fall ska utöver uppgifterna ovan de beslut antecknas genom vilka personen har dömts för spridning av våldsskildring enligt 17 kap. 17 § i strafflagen eller för olaglig visning eller spridning av bildprogram bland minderåriga enligt 17 kap. 18 b § i strafflagen.*

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2012.
(2 mom. som i RP)

Utskottets nya lagförslag

6.

Laki**om rättsskyddsnämnden för studerande**

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Uppgifter och behörighet

Rättsskyddsnämnden för studerande (nämnden)

är första besvärinstans i ärenden som gäller indragning och återställande av studierätt enligt lagen om yrkesutbildning (630/1998), lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning

(631/1998), yrkeshögskolelagen (351/2003) och universitetslagen (558/2009).

Nämnden verkar inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde.

2 §

Nämndens sammansättning

Nämnden har en ordförande, en vice ordförande och tio andra medlemmar, samtliga med uppdraget som bisyssla. De andra medlemmarna ska ha personliga suppleanter. För de personliga suppleanterna gäller det som föreskrivs om nämndens medlemmar i denna lag.

Ordförande och vice ordförande ska ha högre högskoleexamen i juridik. Av de övriga medlemmarna ska minst en ha expertis på yrkesutbildning, en på högskolesektorn, en på medicin, en på studerandehälsovård och en på elevvård i övrigt. I nämnden ska också finnas företrädare för undervisningspersonal och studerande. Nämndens medlemmar handlar under domarsvar.

3 §

Hur nämnden utses

Statsrådet utser på framställning från undervisnings- och kulturministeriet nämnden för tre år i sänder. Om en medlemsplats blir ledig under mandatperioden, utses en ny medlem för återstoden av perioden.

Det som föreskrivs om innehavare av domartjänst gäller i fråga om medlemmarnas rätt att kvarstå i sitt uppdrag.

4 §

Domared och domarförsäkran

När medlemmarna tillträder sitt uppdrag ska de avlägga domared eller avge domarförsäkran i enlighet med 1 kap. 6 a och 7 § i rättegångsbalken, om de inte har gjort det tidigare.

5 §

Ordförandens uppgifter

Ordföranden leder nämnden och svarar för verksamheten samt övervakar att lagtolkningen är enhetlig i nämndens avgöranden.

6 §

Föredragande och sekreterare

Nämnden ska ha ett tillräckligt antal föredragande och sekreterare. De utnämns av undervisnings- och kulturministeriet.

Föredragandena ska ha högre högskoleexamen i juridik. Sekreterarna svarar för nämndens administrativa ärenden. I nämndens arbetsordning bestäms närmare om föredragandenas och sekreterarnas uppgifter.

7 §

Beslutförhet

Nämnden är beslutför om ordföranden eller vice ordföranden och minst sju andra medlemmar är närvarande. Minst en av de andra medlemmarna ska ha expertis på medicin och minst en på den berörda utbildningsformen.

8 §

Behandlingen av ärenden

Nämnden sammanträder på kallelse av ordföranden eller vice ordföranden. Ärendena avgörs på föredragning.

Om inte något annat föreskrivs särskilt tillämpas förvaltningsprocesslagen (586/1996) på behandlingen av ärenden. Bestämmelserna i 38 § i förvaltningsprocesslagen om muntlig förhandling i förvaltningsdomstolen på begäran av en enskild part gäller också muntlig förhandling i nämnden. Trots 2 § 1 mom. i förvaltningsprocesslagen tillämpas i nämnden också de bestämmelser i 37 och 39—50 § i den lagen som gäller behandling och utredning av ärenden.

De kostnader för vilka det enligt 49 och 50 § i förvaltningsprocesslagen betalas ersättning av

statens medel, ersätts, med undantag av ersättning till ett vittne som åberopats av staten, av nämndens medel.

Ett beslut av nämnden är avgiftsfritt.

9 §

Offentlighet vid behandlingen

I fråga om offentlighet vid rättegång i nämnden och nämndens sammansättning vid avgörande av ett ärende som gäller offentlighet vid rättegång tillämpas lagen om offentlighet vid rättegång i förvaltningsdomstolar (381/2007).

10 §

Finansiering

Kostnaderna för nämnden betalas av statens medel.

11 §

Medlemmarnas arvoden

Nämndmedlemmarnas, föredragandenas och sekreterarnas arvoden bestäms enligt grunder som fastställs av undervisnings- och kulturministeriet.

12 §

Rätt att få uppgifter och handräckning

Trots sekretessbestämmelserna är statliga och kommunala myndigheter och samfund och stiftelser som sköter ett offentligt uppdrag skyldiga att på begäran och avgiftsfritt lämna uppgifter som är nödvändiga för behandlingen av ett besvärsärende samt att ge nämnden handräckning. Samma skyldighet gäller också för legitimerade läkare och andra yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården.

En studerande ska på begäran av nämnden för behandling av ett ärende visa upp ett straffregisterutdrag enligt 6 § 3 mom. i straffregisterlagen (770/1993), om studierätten har dragits in på grund av uppgifter i utdraget.

Nämnden är trots sekretessbestämmelserna skyldig att till Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården lämna sådana nödvändiga uppgifter som verket behöver för att kunna sköta sina lagfästa uppgifter om pågående behandling av indragning och återställande av studierätt samt om beslut om indragning och återställande av studierätt och grunderna för beslutet.

13 §

Arbetsordning

Närmare bestämmelser om arbetet i nämnden finns i arbetsordningen som fastställs av nämnden.

14 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2012.

Åtgärder som krävs för verkställigheten av denna lag får vidtas innan lagen träder i kraft.

Utskottets förslag till uttalanden

1. *Riksdagen förutsätter man på alla utbildningsstadier ser till att de studerande har möjlighet att få tillräcklig studiehandledning samt elevvård och andra preventiva stödåtgärder och att studerandehälsovården förbättras.*
2. *Riksdagen förutsätter att regeringen följer hur lagstiftningen fungerar och vilken effekt den har. Det är särskilt viktigt att följa om den nyinrättade rättsskyddsnämnden kan åstadkomma en enhetlig tillämpningspraxis i läroanstalterna och högskolorna så att de studerande bemöts på ett jämlikt sätt. Undervisnings- och kulturministeriet ska se till att de studerande får information om rättsskyddsnämnden.*

KuUB 14/2010 rd — RP 164/2010 rd

Helsingfors den 9 mars 2011

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Raija Vahasalo /saml
vordf. Tuomo Hänninen /cent
medl. Outi Alanko-Kahiluoto /gröna (delvis)
Paavo Arhinmäki /vänst (delvis)
Merikukka Forsius /saml (delvis)
Timo Heinonen /saml (delvis)
Ilkka Kantola /sd (delvis)
Sampsa Kataja /saml (delvis)
Anneli Kiljunen /sd (delvis)
Sanna Lauslahti /saml (delvis)

Mikaela Nylander /sv (delvis)
Lauri Oinonen /cent (delvis)
Tuula Peltonen /sd (delvis)
Tuomo Puumala /cent (delvis)
Leena Rauhala /kd (delvis)
Mirja Vehkaperä /cent
Pauliina Viitamies /sd (delvis)
ers. Ulla Karvo /saml (delvis)
Juha Mieto /cent (delvis)
Lasse Virén /saml (delvis).

Sekreterare var

utskottsråd Marjo Hakkila.

RESERVATION

Motivering

Lagförslaget gäller bestämmelser med stöd av vilka det är möjligt att i vissa situationer ingripa i studierätten om studierna är förbundna med krav som hänför sig till minderårigas säkerhet, patient- eller kundsäkerheten eller trafiksäkerhet. Förutsättningen för indragning av studierätten ska vara att den studerande har visat sig vara uppenbart olämplig för praktiska uppgifter i anslutning till studierna eller inläring i arbetet eller praktik genom att i sina studier upprepade gånger eller allvarligt äventyra en annan persons hälsa eller säkerhet eller att den studerande i fråga om hälsa och funktionsförmåga inte uppfyller kraven för att antas som studerande. Om studierna i väsentlig utsträckning förutsätter arbete bland minderåriga ska studierätten kunna indras om den studerande har dömts till straff. Om en studerande är misstänkt för brott ska han eller hon dessutom för den tid som förundersökningen pågår och åtalet är anhängigt kunna avhållas från studierna, föreslår regeringen. Hindren för antagning som studerande ska gälla yrkesutbildning, yrkesinriktad vuxenutbildning samt yrkeshögskole- och universitetsutbildning. Till lagstiftningen om högskolor föreslås bestämmelser om de studerandes rätt till en trygg studiemiljö och disciplinsbestämmelserna preciseras i fråga om alla typer av utbildning som avses i propositionen. Dessutom föreslås bestämmelser om drogtestning av studerande. I lagen föreslås vidare bestämmelser om indragning och återställande av studierätt samt om disciplinärt förfarande, hantering av känsliga uppgifter, rätt att få uppgifter och om ändringssökande.

Det är viktigt att skydda minderåriga barn och patienter och att garantera säkerheten i trafiken och kundservicen. Lagberedningen har ändå haft slagsida ända från början. När man i stället hade bort satsa på att skapa möjligheter till fortsatt utbildning har man velat införa element som medför möjlighet att i samband med urvalsprocessen . SDP beredde redan inledningsvis en parallell-

motion där tyngdpunkten var lagd på intensifierat stöd och studiehandledning genast i början av studierna. Vi ville införa en provotid på sex månader där lämpligheten med avseende på arbetet kunde ha noterats och eventuell förändringar i studieinriktningen gjorts. Vi anser att alla kan studera inom ett område som han eller hon eventuellt inte till alla delar är lämplig för i arbetslivet. Grundlagsutskottet ställde stora krav på ändringar i lagförslagen och den nya utredning som ministeriet har tillställt utskottet har ingen betydelse i detta avseende. Under behandlingen i kulturutskottet har vissa förbättringar gjorts i paragraferna, bl.a. har indragning av studierätten på basis av brottsmisstanke strukits och utskottet lägger fram ett förslag om att inrätta en rättskyddsnämnd för studerande, men fortsättningsvis är lagen rumphuggen och går i fel riktning. Ändringsförslagen har dessutom tagits upp till behandling alltför skyndsamt och utskottet har inte haft tid att behandla dem tillräckligt grundligt.

Med hänvisning till detta föreslår vi att regeringens proposition 164/2010 rd återförvisas för beredning och lämnas till riksdagen nästa valperiod. En ordentlig beredning av lagförslagen kräver mycket mer tid än vad som återstår av valperioden. Det är fråga om ett betydande ingrepp i den enskilda individens rättigheter och propositionen innehåller många konstitutionella synpunkter som också grundlagsutskottet tog upp i sitt utlåtande.

Vi vill påtala följande problematiska bestämmelser.

Hinder för antagning som studerande

Grundlagsutskottet har uppmärksammat att ingen utan godtagbart skäl får särbehandlas på grund av bland annat hälsotillstånd eller handikapp. Bestämmelserna har relevans med tanke på 6 § 2 mom. i grundlagen. Bedömningen måste också ske med beaktande av 16 § 2 mom. i

grundlagen, som förskriver att det allmänna ska säkerställa lika möjligheter för var och en att enligt sin förmåga och sina särskilda behov också få annan utbildning än grundläggande utbildning. Det här betyder att det allmänna ska satsa på att minska och undanröja de eventuella hinder vid studier som är förknippade med hälsotillståndet eller funktionsnedsättningen. Bestämmelserna har också kopplingar till grundlagens 16 § 3 mom. om vetenskapens, konstens och den högsta utbildningens frihet. I FN:s konvention sägs det bland annat att personer med funktionsnedsättning inte får utestängas från det allmänna utbildningssystemet och att skälig anpassning erbjuds utifrån personliga behov. Studierätten kan indras endast ifall en omständighet i anslutning till hälsotillståndet objektivt sett hindrar studierna och kunde äventyra andra personers säkerhet. Paragraf 27 a bör ändras enligt följande:

27 a §. En omständighet i anslutning till hälsotillståndet eller funktionsförmågan får inte vara ett hinder för antagning som studerande. Den studerandes förmåga att utföra de uppgifter som studierna kräver eller att klara inläring i arbete bör med avseende på säkerhetskraven bedömas särskilt. Om i 32 § avsedda säkerhetskrav eller möjligheter att utföra arbete inte uppfylls och hindret för studierna inte på något sätt kan undanröjas kan studierätten indras.

Dessutom föreslår vi att lagförslaget bereds på nytt i följande avseenden:

Hinder för antagning som studerande

Om det blir omöjligt att klara av studierna ska indragningen av studierätten i regel föregås av en provotid på sex månader under vilken den studerande ska få intensifierad studiehandledning. Om det efter provotiden fortfarande är uppenbart att den studerande inte kan klara av studierna eller de arbetsuppgifter som yrket i fråga innebär kan studierätten indras. Studierätten kan indras efter enskild prövning utan provotid om den studerande har dömts till straff för en sedlighetssårande gärning, sexualbrott, dråp, mord, dråp under förmildrande omständigheter, grovt

rån eller narkotikabrott. Men blotta brottsmisstanken räcker på grund av oskuldspresumtionen inte. Särskilt när det gäller unga studerande kan indragningen av studierätten utan provotid och intensifierade stödåtgärder vara en oskälig åtgärd och påverka den studerandes liv under en lång tid framåt samt öka risken för utslagning.

Återställande av studierätten

Enligt propositionen kan studierätten återställas om den studerande visar att de skäl som låg till grund för indragningen av studierätten inte längre föreligger. Vi anser att återställandet av studierätten inte kan grunda sig på att bevisbördan läggs på den studerande om det inte längre finns skäl för att dra in den.

Disciplin

Enligt propositionen kan en för brott misstänkt studerande under vissa omständigheter avstängas från läroanstalten under den tid förundersökning pågår och åtal behandlas. Bestämmelsen är problematisk bland annat med avseende på kraven i grundlagens 21 § på en rättvis rättegång och med hänsyn till oskuldspresumtionen. Indragning av studierätten kan inte följa automatiskt på brottsmisstanke. Villkoren för disciplinstraff borde med avvikelse från propositionen vara kumulativa för att säkerställa den studerandes rättsskydd och en skälig reglering. I den nya beredningen måste punkten om brottsmisstanke styrkas.

Offentlighet och rätt att få uppgifter

Enligt propositionen har en mycket vid krets av personer möjlighet att få sekretessbelagda uppgifter om sådant som hör till den studerandes privata sfär. Fortfarande har man inte begränsat utlämningen av uppgifter tillräckligt vilket innebär att de som ansvarar för studerandehälsövården och motsvarande personer trots sekretessbestämmelserna skulle kunna lämna ut t.ex. känsliga hälsorelaterade uppgifter till en stor mängd personal, om det är nödvändigt för att ordna stu-

dierna på behörigt sätt. Detta är inte acceptabelt från de studerandes synpunkt.

Inrättande av en rättsskyddsnämnd

Vid den nya beredningen måste man för att säkerställa de studerandes rättstrygghet och för en enhetlig bedömning och ett samordnat beslutsfattande om att indra eller återställa studierätten inrätta en landsomfattande rättsskyddsnämnd för studerande. En lag bör stiftas om en rättsskyddsnämnd för studerande. Nämndens medlemmar

ska ha tillräcklig yrkeskompetens bl.a. när det gäller utbildning, juridik, medicin, studerandehälsovård och elevvård samt även ha företrädare för lärare och studerande.

Vi anser att lagförslaget inte kan godkännas utan att det bör beredas på nytt och med omsorg.

Förslag

Vi föreslår

att lagförslagen förkastas.

Helsingfors den 9 mars 2011

Tuula Peltonen /sd
Anneli Kiljunen /sd

Paavo Arhinmäki /vänst
Pauliina Viitamies /sd